

Міністерство охорони здоров'я України Вищий державний навчальний заклад України
«Українська медична стоматологічна академія»

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ **МЕДИЧНИХ** ОСВІТНІХ ЗАКЛАДІВ

*Матеріали навчально-наукової конференції з міжнародною участю 23
березня 2017 року*

м. Полтава - 2017

Зміст

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ВИЩОГО ДЕРЖАВНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ УКРАЇНИ «УКРАЇНСЬКА МЕДИЧНА СТОМАТОЛОГІЧНА АКАДЕМІЯ» <i>Ждан З.М., Бобирьов В.М., Білаш С.М., Лохматова Н.М.</i>	3
ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ЯКІ ВИВЧАЮТЬ ХІРУРГІЧНУ СТОМАТОЛОГІЮ І ЩЕЛЕПНО-ЛИЦЕВУ ХІРУРГІЮ <i>Аветіков Д.С., Яценко Л.В., Гаєрільєв В.М., Ставицький С.О., Локєс К.П.</i>	5
З ДОСВІДУ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ РОБОТИ КАФЕДРИ ЩОДО ПОЛІПШЕННЯ ЯКОСТІ ПОЗААУДИТОРНОЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ З МІКРОБІОЛОГІЇ, ВІРУСОЛОГІЇ ТА ІМУНОЛОГІЇ <i>Ананьєва М.М., Звягольська ІМ, Боброва Н.О., Лобань Г.А.</i>	6
РОЛЬ ДІЛОВОЇ ГРИ В В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ВИСОКОКВАЛІФІКОВАНОГО ФАХІВЦЯ <i>Андріяноєв О.Ю., Яценко О.І.</i>	7
ЗАГАЛЬНІ МОМЕНТИ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ІЗ ЗАЛУЧЕННЯМ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ <i>Артеменко А.Ф., Васильєва К.В.</i>	9
ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ В НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ <i>Бажан Т.О.</i>	10
ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДІВ СИСТЕМНОГО АНАЛІЗУ ДЛЯ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ ЛІКАРІВ <i>Бєякова І.В., Костріков А.В., Ляхова Н.О.</i>	12
ЗАГАЛЬНА ТЕСТОЛОГІЯ В ДІАХРОНІЇ ТА СИНХРОНІЇ <i>Бєляєва ОМ: Синиця В.Г.</i>	13
УДОСКОНАЛЕННЯ ПОЗААУДИТОРНОЇ САМОПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ІЗ ДИСЦИПЛІН ПРИРОДНИЧО-НАУКОВОГО ЦИКЛУ <i>Біланова Л.П., Демідєнкова Г.Г.</i>	16
СУЧАСНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ НА КАФЕДРІ ОПЕРАТИВНОЇ ХІРУРГІЇ І ТОПОГРАФІЧНОЇ АНАТОМІЇ <i>Білиш С.М., Проміни ОМ., Коптєє М.М., Пирог-Заказникова А.Б.</i>	18
ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ СТОМАТОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ З КУРСУ «КЛІНІЧНА ФАРМАКОЛОГІЯ» <i>Бобирьов ВМ., Острєвська Г.Ю., Петрова Т.А., Рябушко ММ., Капустянська А.А.</i>	19
ЗАСТОСУВАННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПІД ЧАС ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПІДГОТОВКИ СІМЕЙНИХ ЛІКАРІВ В УКРАЇНІ <i>Бобирьова Л.Є., Пікуль К.В., Ільченко В.І., Прилуцький К.Ю., Муравьєва О.В., Дворник І.Л.</i>	20
САМОСТІЙНА ОЦІНКА СТУДЕНТАМИ ДУНАЙСЬКОГО ПРИВАТНОГО УНІВЕРСИТЕТУ (DPU) СВОЇХ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК У РАМКАХ ФАНТОМНОГО КУРСУ ПРОПЕДЕВТИКИ ТЕРАПЕВТИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ <i>Волкін №. Новіков В., Кільбасса А.</i>	21
АНАЛІЗ ПОМИЛОК ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ШЛЯХИ ОПТИМІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ <i>Волошина Л.І., Скікевич М.Г., Ахмеров В.Д.</i>	23
РОЛЬ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ У ЗАСВОЄННІ ЗНАТЬ НА КАФЕДРІ ФТІЗИАТРІЇ <i>Вородюхіна А.К., Ярешино А.Г., Куліш М.В.</i>	24
РОЛЬ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ НА ЦИКЛІ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ ЗА ФАХОМ «ОРТОДОНТІЯ» <i>Галич Л.Б., Виженко Є.Є., Стасюк О.А., Макарова О.М., Довженко А.В.</i>	25
НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА КАФЕДРИ ЯК МЕТОД ПОКРАЩЕННЯ ВИКЛАДАННЯ ПАТОМОРФОЛОГІЇ! <i>Гасюк АЛ., Рейко Н.В., Філенко Б.М., Проскурня С.А., Насонов П.І.</i>	27
СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО МЕТОДИКИ ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ У СУБОРДИНАТУРІ ЯК ЗАПОРУКА ФОРМУВАННЯ КЛІНІЧНОГО МИСЛЕННЯ МАЙБУТЬОГО ЛІКАРЯ <i>Гасюк Н. В., Бойченко О. М.</i>	29
ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ КУЛЬТУРИ УПРАВЛІННЯ СЕРЕД КУРСАНТІВ-КЕРІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В СИСТЕМІ* ПІСЛЯДИПЛОМНОГО ВДОСКОНАЛЕННЯ <i>Голованова І. А., Касинець С. С.</i>	30
ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНИХ ВНЗ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ „ЕКОНОМІКА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я” <i>Голованова І. А., Лисак В.П., Краснова О. І., Плужнікова Т. В.</i>	32
СТВОРЕННЯ І ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ПРЕЗЕНТАЦІЙ НА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТТЯХ З ПАТОФІЗІОЛОГІЇ <i>Гришко Ю. М.</i>	33
РОЛЬ ВИКЛАДАЧА В САМОСТІЙНІЙ РОБОТІ СТУДЕНТІВ НА КАФЕДРІ АКУШЕРСТВА ТА ГІНЕКОЛОГІЇ <i>Громова А.М., Кетова ОМ., Мітюніна Н.І.</i>	35

роль викладача в самостійній роботі студентів на кафедрі Акушерства та гінекології

Громова А.М., Кетова О.М., Мітюніна Н.А.
ВДНЗУ України «Українська медична стоматологічна академія»

Висвітлено актуальні питання організації самостійної роботи студентів на кафедрі акушерства і гінекології, наголошується на провідній ролі викладача в організації цього виду навчальної діяльності студентів.

Ключові слова: позааудиторна самостійна робота студента.

Систематизація теоретичного і практичного досвіду самостійної роботи в сучасному медичному вищому навчальному закладі переконує в тому, що вона є невід'ємною частиною навчального процесу [4]. В освітньому процесі вищого навчального закладу виділяють два види самостійної роботи студентів, у аудиторний і позааудиторний час [1]. Самостійна робота - це не пише засіб зростання інтелектуального потенціалу, професійної культури, а й платформа формування відповідальності, оволодіння засобами самоактуалізації, самовиховання, самоосвіти [3]. Тому велике значення самостійній роботі приділяється і на кафедрі акушерства та гінекології.

Керування самостійною роботою студентів (СРС), що здійснюється в процесі співпраці викладача і студента під час практичних занять, розвиває вміння розробляти алгоритм розв'язання ситуаційних задач, опрацьовувати лекційний матеріал, наукові та додаткові літературні джерела. Розв'язання ситуаційних і тестових завдань формує в студентів клінічне мислення, вміння орієнтуватися в нестандартних ситуаціях, підтверджує взаємозв'язок теорії з практикою. Це дає змогу студентам краще засвоїти, сприйняти і зрозуміти тематичний матеріал [4]. СРС у позааудиторний час складається з:

роботи з літературою за фахом, що рекомендована кафедрою; реферування літератури (вибір лише цінного і корисного); анотування книг, статей і тез; підготовка до доповідей;

самостійна робота в Інтернеті (пошук інформації в мережі, організація діалогу в мережі, створення тематичних веб-сторінок і веб-квествів) [2].

Наступним етапом самостійної роботи є повернення виробничої лікарської практики для студентів 4 і 5 курсів після закінчення весняного семестру. Роль цього виду навчальної діяльності особливо актуальна і сприяє постійній самоосвіті, оскільки перед сучасним спеціалістом стоїть вимога високого рівня підготовки та вміння швидко приймати самостійні рішення.

За правильно організованої пізнавальної активності студента забезпечуються актуалізація студентами отриманих знань, досвід поведінкових ситуацій при розв'язанні складних практичних завдань; формування мотивації психологічної готовності до досягнення якісних результатів, усвідомлення з ході дослідницької діяльності міждисциплінарних зв'язків; мобілізація умов на саморозвиток і самовдосконалення; переміщення власною траєкторією освітнього розвитку.

Звісно, в усіх перерахованих процесах СРС викладач відіграє роль мотиватора, наставника й організатора пізнавальної активності студента, адже СРС відбувається під контролем старших колег. Важливим моментом такого підходу до формування клінічного досвіду студента є прямий доступ до пацієнта, а також власний авторитет викладача в клініці.

На кафедрі акушерства та гінекології №1 ВДНЗУ «УМСА» для стимулювання самопідготовки студентів постійно оновлюються методичні розробки для самостійної позааудиторної роботи, створені з урахуванням вимог до рівня підготовки студентів, визначених державним освітнім стандартом вищої професійної освіти. Кожен студент має доступ до позааудиторних матеріалів як у навчальних кабінетах кафедри, так і через використання мережі Ін-тернет на офіційному сайті кафедри.

На кафедрі активно працює симуляційний центр із використанням фантомів, муляжів, інструментарію. Студенти мають можливість працювати в центрі як під керівництвом викладача, так і самостійно, для чого створено методичні рекомендації для опанування практичних навичок. Така робота сприяє формуванню професійних умінь і навичок, розвитку творчих здібностей. Також симуляційний центр використовується в модельованому навчанні, ділових іграх, вирішенні ситуаційних завдань. Викладач організовує процес навчання, створює умови для співробітництва й ініціативи студентів, наводячи як приклади клінічні ситуації з практичного досвіду, що дозволяє сформулювати клінічне мислення в студентів медичного вишу. Використання симуляційного центру в навчальному процесі дає можливість більше уваги приділяти практичним навичкам, які знадобляться лікарю в екстремальних станах.

Формами аудиторної СРС на кафедрі є також самостійна курація гінекологічних хворих, вагітних жінок, роділь і породіль із наступним обговоренням клінічних випадків; виконання різноманітних маніпуляцій; розшифровка додаткових методів дослідження. Така форма діяльності дає змогу студенту реалізувати на практиці знання з дисципліни. Уміння зібрати анамнез, провести клінічне обстеження жінок, а також інтерпретувати отримані дані дозволяють студенту прогнозувати перебіг хвороби, вагітності, пологів і післяпологового періоду, можливі ускладнення й особливості реабілітації жінок. Тому на заняттях спочатку проводиться курація жінок студентами з викладачем, а потім у аудиторії обговорюються питання і помилки. Далі студенти проводять самостійну курацію і самостійно обґрунтовують діагноз

Робота в комп'ютерному класі над тестовими ситуаціями - це модель реальної ситуації, в рамках якої передбачається контроль отриманих студентом професійних знань-умінь, розв'язання студентом даної акушерської чи гінекологічної проблеми. Ситуаційний тест цих завдань - цілеспрямований набір тестових завдань, які дозволяють проконтролювати знання-вміння студента з подальшим широким обговоренням алгоритму вирішення ситуації на практичному занятті. Саме тому після закінчення тестування викладач з'ясує в студентів, які питання були

складними для вирішення, що дає можливість знову змодельювати ситуацію й обговорити складні питання.

Наступним кроком у самостійній роботі є чергування студентів у клініці в позааудиторний час, де під контролем викладача студенти опановують клінічні навички: проводять обстеження роділь, прийом фізіологічних пологів, первинний туалет новонароджених, виконують реанімаційні заходи під контролем викладача та лікарів- неонатологів., акушерів - гінекологів і анестезіологів. Студенти беруть участь у проведенні гінекологічних і акушерських операцій. У відділеннях новонароджених вивчають методи інтенсивної терапії недоношених дітей, асистують під час операції замінного переливання крові, вивчають принципи профілактики токсико-септичних хвороб новонароджених. Контроль за виконанням практичних навичок здійснює безпосередньо викладач. Така форма самостійної роботи дає можливість студенту зануритися в атмосферу стаціонару й оцінити свій рівень знань, умінь і підготовки, а викладачеві визначити напрями подальшого ведення практичних занять.

Однією з форм самостійної роботи є робота в науковому студентському товаристві. Охочі студенти долучаються до наукової роботи, опановують навички роботи з літературою, основи постановки експериментів, новітні методи обстеження хворих на сучасній діагностичній апаратурі. Показником ефективності участі студентів у науковому гуртку є заохочення викладачем і залежить від методики й організації навчального процесу на практичному занятті.

У сучасних умовах перед викладачами стоїть низка завдань із метою максимального забезпечення навчальним матеріалом самостійної роботи студентів, зокрема є гостра потреба у створенні електронного навчально- методичного посібника як носія навчально-наукового змісту навчальної дисципліни, який відповідає вимогам професійної підготовки майбутніх фахівців. Тому на кафедрі постійно розробляються посібники як для практичних занять, так і для формування практичних навичок і проходження практики.

Список використаної літератури 1. Грицюк Л. К. Організація самостійної роботи студентів у навчальному процесі вищого навчального закладу / Л. К. Грицюк,

М. 8. Сірук // Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. - 2011. - № 17. - С. 9-14.

? Ландз Д. В. Поиск знаний в интернет. Профессиональная работа / Д. В. Ландз. - М. : Издательский дом «Вильямс», 2005.

-72 с.

3. Модернізація вищої медичної освіти в контексті Болонської конвенції - ідея, мета, реалії / В. М. Мороз, Ю. Й. Гумінський, Л. В. Фоміна [та ін.] // Медична освіта. - 2012. - № 2. - С. 42—45.

4. Організація навчального процесу та контроль його якості в умовах застосування кредитно-модульної системи навчання на клінічних кафедрах вищих медичних навчальних закладів України /! .С. Вітенко, Г. В. Дзяк, Я. С. Березницький [та ін.] // Медична освіта. - 2010. - № 1. - 0 41-44.

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ НА КАФЕДРІ АКУШЕРСТВА І ГІНЕКОЛОГІЇ № 1

Громова А.М., Ляховська Т.Ю., Кетова О.М., Крутікова Е.І., Мітюніна НА.

ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія»

Висвітлено особливості організації самостійної роботи студентів у сучасних умовах. Значача увага приділена авторами методам ефективної організації самостійної роботи з використанням інноваційних технологій, покликаних покращити засвоєння навчальної дисципліни.

Ключові слова: самоосвіта, науково-дослідна робота, інноваційні технології.

У сучасних умовах зростають вимоги до професійної компетентності випускників, що зумовлює якісно нові форми і методи вищої освіти, спрямовані на розширення сфери самостійної діяльності студентів, які формують навички самоорганізації та самоосвіти. Використання інноваційних технологій у навчанні студентів дозволяє розширити методи підвищення якості освіти, відкрити нові можливості розвитку мислення студентів, підібрати індивідуальні способи засвоєння знань шляхом самостійної роботи за допомогою інформаційно-комп'ютерних технологій, поєднуючи традиційні та сучасні методи навчання, що сприяє створенню єдиного освітнього інформаційного середовища [2; 4].

У наш час є тенденція до скорочення аудиторних годин на вивчення акушерства та гінекології та компенсація їх за рахунок самостійної роботи. Нагальна потреба відповідної організації занять за умов наявності такої малої кількості годин вимагає від викладачів формування і застосування таких видів, форм і методів організації самостійної роботи студентів (СРС), які сприяли б підвищенню ефективності навчального процесу, закріпленню теоретичних знань, отриманих студентами за час навчання, їх поглибленню, формуванню й удосконаленню практичних навичок і умінь. Цільове збільшення обсягу самостійної роботи сприяє розвитку в студентів уміння навчатися, формуванню здібності до саморозвитку; творчому застосуванню засвоєних знань, а також готовності активно адаптуватися до умов професійної діяльності лікаря [1].

СРС можна поділити на кілька видів: з урахуванням місця і часу проведення (аудиторна і позааудиторна); за рівнем обов'язковості: а) обов'язкову, визначену навчальними планами і робочими програмами (підготовка до практичних, занять; семінарів, лекцій, написання історії пологів чи історії хвороби тощо); б) рекомендовану (участь у роботі наукових гуртків, конференціях, підготовка наукових тез, статей, доповідей, рецензування робіт тощо); в) зніційовану (участь у різноманітних конкурсах, олімпіадах, вікторинах, виготовлення наочності, підготовка технічних засобів навчання тощо) [1; 4].

Під час організації аудиторної самостійної роботи викладач ставить перед студентами цілі, пов'язані з необхідністю засвоєння навчального матеріалу, і пропонує їм самостійно, тобто без його безпосередньої участі, досягти цих цілей. Важливо для професійної освіти навчити студента оперувати спеціальною термінологією, аргументовано висловлювати власну думку, аналізувати факти, вміти вести дискусію. У зв'язку з цим особливого значен-